

Strašne poplave.

STRAHOVITE POPLAVE NA ŠTAJERSKEM.

Povodnji ne bo letos ne konca ne kraja. Komaj si ljudje nekoliko opomorejo od prvega strahu, že pride zopet nali, reke prestopijo bregove in nova povodenj uničuje še to, čemur je zadnja prizanesla.

Silni nali, ki je trajal od pretekla sobote zvečer do ponedeljka zjutraj, je povzročil skoro po vseh okrajih Štajerske in v velikem delu Kranjske veliko povodenj, ki je ponekod nastopila naravnost katastrofalno. Reke in potočki so tako narastli, kot tega ljudje še ne pomnijo. Zemlja je premočena ter ne more več vode vsrkavati, zato je vsa padavina ostala na površju.

Celje pod vodo.

Najstrašnejše je poplava divjala v Celju in okolici. Take povodnji, kakor je prihrula v nedeljo zvečer, Celjani še ne pomnijo. Vode so neznansko hitro narasle, tako da je bila cela okolica že nekako ob 11. uri zvečer pod vodo. Višek je dosegla poplava v ponedeljek zjutraj ob 5. uri, ko je voda dosegla višino kapucinskega mostu in preplavila brv pred okrožnim sodiščem. Celje je bilo pod vodo, posebno proti Gaberju in na Ljubljanski cesti. Vodomer je kazal na višku 4,60 m.

Povodenj je povzročila ogromno škodo. V Gaberju je vdrla v vsako hišo in preplavila vsa pritlična stanovanja. Okoli dveh ponoči je bilo stanje obupno. Ljudje so bili na strehah svojih malih hišic v velikanski nevarnosti in so obupno klicali na pomoč. Alarmirano je bilo vojaštvo in požarna bramba, ki sta z nadčloveško močjo reševala, kar se je rešiti dalo. Voda je podirala hleve in odnašala perutnino in prašice. V obupu so ljudje dajali znamenja s streli, ker ključev sploh ni bilo slišati. Voda je bobnela s tako silo, da je udušila vse klice na pomoč. Podirala je plotove in obzidja, iz stanovanj odnašala jedila, obleko in opravo, zajemala lesne zaloge in podirala vse ovire. Nasip pri Šmarjeti, katerega so postavili vojaki pred 14 dnevi, je voda predrla v dolžini 30 m, kar je nesrečo še povečalo.

Samo že tovarna Westen trpi ogromno škodo, ki gre v milijone in milijone. Ravnotako razni trgovci, katerim je voda v trgovinah vse blago pokvarila. Na progi pri Štorkah je voda izpodjedla tir; železn. promet med Celjem in Mariborom je bil ustavljen. Veliko oseb je moralo v nedeljo zvečer dobesedno plavati, da so prišle domov. Pri tem se je zgodila smrtna nesreča. Neki slikarski pomočnik Vegunt je utonil. Hotel je iti ob treh zjutraj domov preko Dolega polja. Ker ni mogel iti peš, se je slekel in je hotel vodo preplaviti. Deroča voda pa ga je zgrabila in odnesla; utonil je v valovih.

V okolici Celja je narasla Voglajna v Štorkah pri mostu tekmo pol ure ob petih popoldne za 45 cm. Po peti uri se je vzdigovala kar vidoma, tako da je ob sedmih zvečer Voglajna preplavila že vse teharsko polje in je drla ob železniškem nasipu mimo Čreta, kjer se je razlila po vsem Čretu do Bežigrada prav do Celja, kjer je bila struga Voglajne ob pol osmih zvečer tudi že vsa preplavljena.

Vrtovi ob gostilni pri »Zel. travniku« so bili že vsi pod vodo in jedva se je videlo še obrobke plotov. Ker se je ob tem času kar naprej vlivalo iz oblakov, se je bližala katastrofa s hitrimi koraki. Proti 11. uri ponoči so bile v vodi vse vasi ob Stor mimo Teharjev, kjer je posebno trpela elektrarna na Razdrtem in Turkov mlin z žago v Teharjih. Polja in travniki Teharčanov, posestnikov iz Čreta in deloma Bukovlaka, so uničena. Saj je že zadnja povodenj napravila po teh poljih nepregledno škodo. Ljudje so ves mesec julij odnašali s travnikov in njiv od Voglajne nanošen prod, ki ga je voda odnesla železniškemu nasipu. Danes je ves prod znova na njivah. Pridelkov sploh ne bo in tudi trave ne. Železniška proga pri Štorkah je zopet močno izpodjedena. Obstoj nevarnost, da se železniški nasip na več mestih poruši. Progo so sicer začasno popravili, tako da se je promet vršil že lahko v ponedeljek zvečer, vendar morajo vlaki na poškodovanih mestih voziti skrajno previdno, samo s hitrostjo 5 km na uro.

Sedanja povodenj pomeni za Celje najhujšo katastrofo, katerega ga je kdaj zadela. Ljudstvo je obupano in čaka pomoči.

Povodenj v Prekiji.

Slovenskim goricam in Haložam poplava zopet ni prizanesla. Pesnica je preplavila celo dolino, ki izgleda kot veliko jezero; iznad vodne gladine molijo drevesa in strehe senjakov. Okolica Ptujja je zopet veliko trpela. Rogoznica je tako narasla, da je med Ptujem in Moškanjci tekla že čez železniško progo. Vsi potočki od Ptujja do Mure so prestopili bregove. Pri Pušencih je voda izpodjedla progo Ormož—Ljutomer ter za nekaj ur prekinila železniški promet.

Strašna nesreča vsled narasle Drave v Ormožu.

Preteklo nedeljo in ponedeljek je Drava vsled naličev tako narasla, da letos še ni dosegla tolike višine. Od Maribora do Ptujja ni napravila sicer nobene velike škode, ker jo zajezujejo visoki bregovi, pač pa je začela preplavljati obrežje od Ptujja dalje. Pri Ormožu je v noči od ponedeljka na torek povzročila strašno katastrofo. Tekom ponedeljka je vodna gladina narasla, da take Drave niti najstarejši ljudje še niso videli. Zvečer je bilo še vedno opaziti daljno naraščanje vode, ki je prinašala seboj mnogo lesa in drugih predmetov, ki jih je odnesla iz gornje Dravske doline. Okrog polnoči pa je nastala katastrofa. Narasla voda je z vso silo pritiskala na obrežne naprave, trgala jezove in odnašala vse, kar se ji je stavilo v bran. Kmalu po polnoči so zaslišali obrežni prebivalci ob Dravi neko sumljivo ječanje, kmalu nato pa so se razlegali v temno noč obupni klici na pomoč. Prestrašeni so ljudje hiteli k Dravi. Voda je kar zaporedoma odtrgala tri mlina, in sicer Jeremičevega, Šefovega in Zdravčevega, ter pri nekem drugem mlinu pogonsko napravo. Jeremičev mlinar, ki je v mlinu prenočeval, se je radi močnega sunka zbudil in je šele tedaj opazil, da plava z mlinom vred že v sredini Drave. Začel je klicati na pomoč ter je skočil v vodo, da bi se s plavanjem rešil na obrežje. Toda deroči valovi so ga potegnili proti sredini, kjer ga je zajel vrtnec. Parkrat se je še slišal njegov klic na pomoč, potem pa je brez sledu izginil v mrzlih valovih. Odtrgane mlina so valovi odnesli proti velikemu mostu. Radi silno narasle vode, ki je segala skoraj do vrha mostu, so plavajoči mlini zadeli ob mostišča ter jih močno poškodovali. Bati se je, da se most ob nadaljnjem naraščanju Drave poruši. Radi sunka so se mlinska ogrodja zdrobila, kar je bila sreča, ker bi se sicer lahko pripetilo, da bi se most zaježil, kar bi povzročilo še večjo katastrofo. Najhujše so prizadeti posestniki, ki jim je voda odnesla mlina. Uničene so seveda tudi vse zaloge moke in žita, ki so se nahajale v mlinih. Škodo cenijo na blizu en milijon dinarjev. Tudi raznim drugim posestnikom ob Dravi je voda napravila večjo škodo.

V Mariboru in okolici je napravil naličev, ki je divjal v noči od sobote na nedeljo, precejšnjo škodo, ki se v mestu samem sicer ni občutila, ker so kanali vodo sproti odvajali v Dravo, pač pa je bila okolica precej preplavljena. Veliko škodo so napravili zopet plazovi, ki so se utrjali na mnogih krajih. Nevarno je narasla Drava ter dosegla največjo višino v letošnjem letu. Drava je morala v gornji Dravski dolini silno razsajati, ker je nosila voda dele mlinov, hlodov, lesa. V Mariboru so lovili les z čolni in posrečilo se je spraviti na suho cele kupe hlodov.

Tudi Sotla je s pritoki preplavila celo dolino med Podčetrtnom in Klanjcem. Škoda je zopet velika, ker je voda uničila tudi otavno košnjo.

NA KRANJSKEM.

poplava ni tako divjala, vendar poročajo iz mnogih krajev o veliki škodi, katero je povzročila. V okolici Ljubljane so prestopili potočki bregove ter preplavili več vasi. Najhujše je prizadela Dolenjska. Vse vode so narasle in poplavile polja. Proga Ljubljana—Novomesto je bila popolnoma obkrožena z vodo.

Na Gorenjskem so se na mnogih krajih utrjali plazovi. Med Bohinjsko Belo in Sotesko je velikanski plaz zasul državno cesto. Vsled naglega padca temperature je začel po gorah padati sneg, tako da so vsi višje ležeči kraji pobeljeni.

Velika železniška nesreča pri Lazah.

V nedeljo se je okrog 5. ure popoldne zgodila pri postaji Laze pred Ljubljano težka železniška nesreča. Ko je

pridrvil dunajski brzovlak mimo visečega brega, se je vsled tresljajev lokomotive nenadoma utrgal temeljski plaz ter se vsul na lokomotivo. Z zemljo vred je padlo na stroj drevje, ki je prišlo med kolesa ter povzročilo iztirjenje. K sreči je strojevodja vlak se pravočasno zavril, tako da se je prevrnila samo lokomotiva, dočim so potniški vozovi ostali nepoškodovani na progi. Stroj je padel par metrov globoko preko malega mostiča in jarek ter se popolnoma razbil. Kot po čudežu je ostal strojevodja nepoškodovan, kurjaču pa je upognjeno železje zlomilo nogo na dveh mestih. Železniško osebje je po nekaj urah očistilo en tir proge, tako da je bil promet zopet vpostavljen.

Poplavljeni proge.

Od Pragerskega proti Zidanemu mostu je bila železniška proga na več mestih poplavljena. Tako nam poročajo iz Poljčan in iz Ponikve, kjer je bila proga po nekod močno v vodi. Istotako pri Sv. Juriju ob južni žel. in v Štorkah. Pri Rimskih Toplicah je voda odnesla čuvajnico in telefonski aparat, radi česar je zelo pokvarjen telefonski vod. Tudi lokalna železnica Poljčane—Konjice je bila na več krajih preplavljena. Vsled peščenih naplavin je proga za promet nerabna. Proga je najbolj pokvarjena na novejšem delu med Konjicami in Zrečami. Mostovi so na več mestih pokvarjeni. Kakor je plaz potegnil med Zalogom in Lazami, tako tudi med postajama Zidani most in Hrastnik. Okrog polnoči so zapazili pri čuvajnici št. 557 to nesrečo, vsled česar je bil promet na obeh tirih začasno ustavljen. Istotako je zaostal promet tekom nedelje popoldne na progi Zagreb—Zidani most radi ogromne poplave pri Podsusedu. — Savinjska proga je letos že drugič preplavljena. Zlasti v spodnjem delu je čisto pod vodo. Železniški promet je vsled močnih poškodb proge ustavljen. — Od nedelje popoldne sem je začel železniški promet sunkoma pešati. Najprvo se je zaustavil pri Podsusedu vsled poplave, nato vsled železniške katastrofe pri Lazah in čez noč vsled plaza pri Hrastniku in potem vsled nadaljnjih poplav. Železniško osebje je bilo vso noč na delu, da so se preprečile večje nezgode in da je sproti čistilo proge. V ponedeljek je bil promet zopet vpostavljen.

Zaključek.

Splošno mnenje je, da je letos v Sloveniji, zlasti na Štajerskem, škoda radi deževja in poplav večja, nego v Banatu. Tam so že pred poplavo pospravili žito, koruzi pa voda ne more škodovati. Škoda je povzročena edino na človeških bivališčih in na živini. Voda polj ne zasipuje s prodcem, pač pa odlaga na njih blato, ki je najboljši gnoj. Drugače pa je v Sloveniji. Senena košnja je uničena, isto preti otavi in kmetje bodo morali prodajati živino pod ceno, ker je ne morejo prehraniti. Živinoreja bo s tem za leta prizadeta. Žito je po večini zgnilo na polju, enako tudi krompir. Vinogradniki letos žalostno ogledujejo redko grozdje z drobnimi jagodami; niti pridelovalnih stroškov ponekod ne bodo kriili. Polja in travnike je voda zasipala s prodom, plazovi so napravili ogromno škodo. Posledice tega se bodo poznale še leta, dočim bodo v Banatu prihodnje leto polja še boljše obrodila in kmetom bo letošnja škoda stotero povrnjena. — V Banatu bo vlada odpisala svojim volilcem davke, dobili bodo podpore; Slovenija bo pa zato občutila še hujši pritisk davčnega vijaka in vršijo se nabiralni dnevi, pa ne za naše poplavljenice, pač pa se bo poslal denar v Beograd.

NESREČE VSLED POPLAVE NA HRVATSKEM.

Voda uničila rudnik.

V Ivancu v Slavoniji je neurje povzročilo ogromno nesrečo. Voda je vdrla v tamkajšnji rudnik in ga zalila. K sreči se je to zgodilo v nedeljo zvečer, ko v rudniku ni bilo rudarjev, sicer bi okrog 200 delavcev postalo žrtev naličev. V rudniku so bili samo trije delavci, ki so vzdrževali naprave za sesanje zraka. Posrečilo se jim je, da so skozi zračne cevi ušli gotovi smrti. Voda je lila v rudnik s takim ropotom, da je bilo slišati padanje vode več kilometrov daleč. V rudniku je poginilo tudi več konj, ki so prevržali hunte. Škoda je ogromna, ker bo po mnenju strokovnjakov treba tri mesece napornega dela, da bode rudnik očiščen. Ogromne mase vode bodo morali z električnimi in parnimi sesalkami izžepati. Ni pa izključeno,

Navodila za kmetske dneve.

Udeležencem kmetskih dnevov v Mariboru! Ne pozabite dati izkaznice žigosati, da ste se kmetskih dnevov res udeležili!

Polovično vožnjo ima le tisti, ki se od domače postaje odpelje, ne pa če bi peš prišel v Maribor in se potem za polovično ceno peljal domov, kar so nekateri vprašali, če velja. Karto in legitimacijo je treba dati žigosati na odhodni postaji.

Reditelje, ki imajo poseben znak, je nujno potrebno ubogati in jim ne ugovarjati. Enako te reditelje vprašajte za pojasnila, če bi česa želeli izvedeti.

Zastavonošem! Zbirališče za zastave je v šoli IV Samostanska ulica. Zastave naj bodo vsaj do 8. ure tukaj na mestu!

Glede prehrane za nedeljo naj si udeleženci samo poskrbijo. Prosimo le toliko, da se držijo tegale navodila: Oni, ki so iz ptujске in prekmurske strani, naj poiščejo one gostilne, ki so od frančiškanske cerkve do glavnega kolodvora. Oni s celjske strani gostilne od frančiškanske do stolne cerkve in do Glavnega trga. Udeleženci iz Dravske doline in s Pohorja pa gostilne od Glavnega trga po ostalih ulicah in magdalenskem predmestju. Ako se udeleženci tega navodila držijo, ne bo na enem mestu prevelikega navala. Priporočamo pa pred vsem gostilne, ki so na naše liste naročene!

Na skupnih prenočiščih se je strogo ravnati po hišnem redu. Pri vsakem prenočišču je reditelj, oziroma rediteljica, ki skrbi za red.

Poročila S. L. S.

Shodi poslana Vlad. Pušenjaka. V nedeljo, dne 15. avgusta, po rani sv. maši shod v Škalah, popoldan ob dveh v restavraciji Rak Ed. v Velenju zborovanje rudarjev, istotam ob petih popoldan sestanek obrtnikov in trgovcev. Na vseh shodih poročila poslanec Vlad. Pušenjak. — V nedeljo, dne 22. avgusta, ob 10. uri predpolodne velik okrajni politično-gospodarski tabor pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini. Govori načelnik SLS dr. Anton Korosec in drugi poslanci. Popoldne istotam seja vseh krajevnih organizacij SLS v okraju Gornji Grad. — V nedeljo, dne 29. avgusta, po drugi sv. maši shod na gori Urški. Poročila poslanec Vlad. Pušenjak in drugi.

Shod Slovenske Ljudske Stranke na Dobrni. Dasiravno je bilo, kakor iz škafa, vendar se je shoda SLS na Dobrni v nedeljo, dne 8. avgusta, v društveni dvorani udeležilo več sto mož in fantov. Shod je otvoril in vodil predsednik krajevnih organizacij SLS g. Pušnik, ki je dal besedo govorniku narodnemu poslancu g. Franju Zebotu, kateri je došel namesto v Beogradu zadržanega domačega poslanca dr. Hodžarja. Govornik je v poljudni besedi z mnogimi šaljivimi in resnimi primerami raztolmačil ljudstvu sedanjí žalostni politični in gospodarski položaj, katerega so zakrivali trije bratci ali tički: Pašič, Pribeževič in Radič. Nad eno leto so že Radičevci s Pučjem vred na vladi, a vsak dan je slabše, davki vedno večji. Radič se je zapisal in zvezel s Pašičem in njegovimi veselbi. Od tod vsa nesreča. To je ravno tako, kakor če se kdo zapiše hudču! Dobrnčani ne bodo sledili onim zaslepljenem pri Novicervitju, Vitjanju in drugod, ki še danes gredo z Radičem min njegovimi kmetskimi zapeljivci. Shod je izrekel popolno zaupanje in zahvalo Jugoslovanskemu klubu. Po shodu je ostal poslanec v razgovoru z zborovalci. Nato se je vršila zaupna seja krajevnega odbora SLS.

Naša društva.

Orlovski odsek Sv. Lovrene v Slov. gor. ima svoj I. javni nastop dne 29. avgusta po večernicah na Kovačevem dvorišču. Na sporedu so telovadne točke članov in naraščaja, govor, deklaracije ter bogati srečolov. Sodeluje godba na pihala. Vsi prijatelji orlovstva iskreno vabljeni! Bog živi!

Sv. Vid pri Ptujju. Prosvetno društvo Sv. Vid pri Ptujju je imelo dne 4. julija svoj redni občni zbor. Ob tej priliki je društvo priredilo igro v treh dejanjih »Ljubezen Marijinega otroka«. Pred igro je nastopil tamburaški zbor, po igri pa pevski zbor. — Če se ozremo nazaj do početka našega društva, moramo priznati, da je v tej kratki dobi dveh let zelo napredovalo. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1924 in ima zahvaliti za svoj postanek č. g. J. Presnik, tedanjemu kaplanu, ki je vse moči posvetil društvenemu delu.

Gasilno društvo Rožički vrh—Stanetinci priredi v nedeljo, dne 22. avgusta javno tombolo pri g. Pergec v Št. Jurju ob Ščavnici. V slučaju slabega vremena se vrši tombola 29. avgusta. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove brizgalne. K obilni udeležbi vabi novoustanovljeno društvo.

Orlovski odsek Sv. Jurij ob Taboru priredi dne 19. septembra javno telovadbo v Ojstriški vasi na vrtu g. Alojza Čuček. Natančen spored sledi. Sosledna društva se prosijo, da ne priredijo ta dan kakšne prireditve.

Celjsko orlovsko okrožje naznanja vsem odsekom in krožkom, da se vrše tekme mladcev v nedeljo, dne 15. avgusta, ob 10. uri popoldne na travniku pri Sv. Maksimilijanu. Skušnja celokupnega naraščaja za nastop v nedeljo, 15. avgusta, ob 3. uri popoldne na istem prostoru pa se vrši ob 9. uri popoldne. Ob koncu telovadbe se vrši štafetni tek mladcev ter je kot častna darilo za prvenstveni odsek določen orlovski rog A (trobenta). Bog živi!

da bo vsled te poplave tudi v notranosti rudnika prišlo do večjih poškodb, ker se bodo podrli oboki in porušili celi rovi. Hudo je prizadeto delavstvo, ki bo ostalo delj časa brez zaslužka.

Voda prevrnila potniški avto.

Strašno neurje je vladalo v nedeljo in ponedeljek ponoči v Krapinskih toplicah in je povzročilo obilo škode. Mnogo hiš je tako poškodovanih, da obstoji nevarnost, da se porušijo. Kopalški omnibus je nevihta zajela na potu na postajo Zabok. V avtomobilu je bilo razen soferja še 14 potnikov. Šofer je upal, da bo prebredel vodo, ki je poplavlila cesto, toda voda je avto dvignila in ga preobrnila. Na obupne klice potnikov so iz bližnjih vasi prihiti kmetje ter z lastno življenjsko nevarnostjo rešili potnike. Prtljago je voda odnesla. Kmetje so potnikom radevolje priložili pomoč ter jim posodili suho obleko.

Kaj je novega?

NOVI DAVČNI POZDRAVI VLADE.

Te dni dobivajo davkoplačevalci, osobito posestniki in obrtniki, plačilne naloge za dohodnino. Ti plačilni nalogi so pretirano visoki. Mnogi posestniki in obrtniki so dobili letos plačilne naloge za več sto in celo po več tisoč dinarjev dohodnine, kateri dosedaj niso imeli tega davka. Razburjenje je med ljudstvom veliko. Kje naj vzameta kmet in obrtnik danes denar? Te plačilne naloge, ta žalostna pisma dobivajo davkoplačevalci v času, ko so na vladi radikali in radičevci, ko je Pucelj minister. Take so dobrote radičevščine! V Beogradu so pri proračunu glasovali radičevci za 13 milijard dinarjev državnih izdatkov, zagadelj sedaj toliko rubeži in tako visoka dohodnina. Radič in Pucelj pa pravita, da je vsak dan boljše!

Tretjeredna duhovniška skupščina. Občni zbor naše skupščine se vrši v ponedeljek, dne 16. t. m., ob 11. uri dopoldne v frančiškanskem samostanu v Mariboru. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Naloge naše skupščine v bodočnosti (poročila ravnatelj Jožef Mirt). 4. Poročila predsednika, tajnika, blagajnika in urednika. 5. Vestnik. 6. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Unio Apostolica. Občni zbor »Apostolske Unije« se vrši ob priliki duhovnih vaj v Rogški Slatini v petek, dne 24. septembra dopoldne. Natančen spored obeh občnih zborov prinese prihodnja številka »Vestnika«, ki izide v kratkem.

Z evharističnega kongresa in z obiska ameriških Slovencev se je vrnil v ponedeljek zvečer v Ljubljano vladika dr. A. Jeglič.

Porotniški imenik za III. redno zasedanje porote v letu 1923. Sadravec Peter, Ormož, Sisko Anton, Trotkova. Glančnik Paul, Pragersko, Zelenko Franc, Sp. Gasteraj. Kraner Adalbert, Recenjak. Počivavšek Alojzij, Dravograd. Kolman Josip, Slivnica. Tisler Franc, Sv. Ilj v Slov. gorah. Belšak Jožef, Muretnici 24. Thaler Ignacij, Zitečka vas 57. Rakuša Martin, Obrež 86. Rajžer Franc, Sentovec. Tačer Ivan, Boč. Segula Valentin, Hlaponci. Jarc Viktor, Apače. Strdin Miha, Recenjak. Smodiš Jožef, Gornji Petrovci. Šumenjak Franc, Jarenjski vrh. Ploj Anton, Sp. Velka. Kociper Matija, Stanovo. Pogorevc Adolf, Pokoš. Kuhar Stefan, Puconci. Breznik Jožef, Kog 61. Zorko Anton, Košaki. Pilberšek Anton, Kalše. Supanič Jakob, Gornje Hlapje. Kalič Franc, Ješovec. Slavič Ciril, Stanetinci. Horvat Franc, Bolehneci. Jurša Alojzij, Sp. Gris. Predan Ivan, Marenberg. Hranstnik Karol, Strihovec. Lešnik Josip, Fram. Breznik Ivan, Polički vrh. Szerd Stefan, Tišina 17. Reisman Ignac, Bohova. Nadomestni porotniki vsi iz Maribora: Govedič Franc, Niefergal Rudolf, Kovačič Ivan, Zemljak Franc, Doberšek Stefan, Horvat Franc, Mislej Josip, Dračar Oskar, Pichlar Srečko.

Velika cerkvena slovesnost je bila v sredo, dne 4. t. m. v St. Ilju v Slov. gor. Duhovniki, ki so bili za mašnike posvečeni leta 1901, so obhajali svoj srebrni jubilej, 25-letnico mašništva. Ze več tednov se je St. Ilj pripravljal na ta dan, da bi gg. jubilarantom, med katerimi je tudi naš č. g. župnik, pripravil lepe in prijetne trenutke. Več gospodov je prišlo že prejšnji večer. Njim na čast so šentiljčani priredili bakljado od občinskega urada do župnišča. Lepo in ganljivo je bilo gledati ob čarobni razsvetljavi vse sloje tukajšnjega prebivalstva, ki je bilo udeleženo, da počasti duhovnika ob 25letnem delu za ljudski blagor. In oglasijo se zvonovi in zadonijo topiči jubilarantom v pozdrav. Cerkevni pevski zbor zapoje podoknico in umetni kres zagori, da poveča slovesnost. Pozdravil je srebrnomašnike v imenu šentiljske občine g. Franjo Thaler. Še pozno v noč je odmevala vesela pesem, izraz radosti in spoštovanja. — Še krasnejša je bila drugi dan cerkvena slovesnost. Izmed 13 še živečih č. gospodov se je slavnosti udeležilo 9. Č. g. župnik Florjančič v Ziačah vsled svoje mučne in že dolgotrajne bolezni ni mogel priti. Ponovili so gospodje svojo primicijo. Pridigoval jim je tovariš mil. g. prelat dr. Matjaž Slavič, vseučilišni profesor v Ljubljani, o Kristusu-kralju velikem duhovniku in o delu duhovnikov za Njega. Maševal je ob veliki asistenci domači č. g. župnik Ewald Vračko. Ves letnik se je slovesno posvetil božjemu Srcu Jezusovemu. Mnogo vernikov je za gg. jubilarante prejelo sv. obhajilo, da jih Gospod milostno ohrani še nadalje čile in čvrste v svoji sveti službi. Z večernim vlakom so se dragi in ljubljani gostje poslovili od lepega in prijaznega St. Ilja, upamo, da pač z najlepšimi utisi.

Težka nesreča na mariborskem glavnem kolodvoru. Zadnji četrtak popoldne se je dogodila težka nesreča na mariborskem glavnem kolodvoru. V trenutku, ko se je jel vlak pomikati iz kolodvora, je mislil nanj skočiti Franc Čurin iz Hoč. Pri tem je spodrsnil in padel pod kolesa, ki so mu odrezala desno roko v ramenu. Dobil je težke notranje poškodbe. Čeprav so ga takoj obvezali in odpeljali v bolnico, je kmalu izdihnil.

Padel 14 metrov globoko in se ubil. V soboto zvečer je šel na Fali pri Mariboru pregledovat naprave za transformatorje prvi elektrotehnik podjetja Dunajčan Josip Augustin. Pri stopanju po lestvi v globočino se mu je zvrtilo v glavi, omahnil je in padel 14 metrov globoko. Prinesli so ga še živega iz kraja nesreče, a med prevožno iz Fale v Maribor je umrl radi notranjih poškodb.

Smrtna nesreča. Smrtno nevarno se je ponesrečil v Slov. Bistrici dne 5. avgusta na dedu, komaj sedemletni Ferdinand, sin tamkajšnjega mizarskega mojstra Ferdinanda Srimška. Pri igranju z otročiji je padel tako nesrečno, da je že drugi dan med operacijo vsled notranjih poškodb izdihnil svojo dušo. Pogreb je bil v nedeljo popol dne v Mariboru. Staršem naše globoko sožalje!

Požar na križiškem gradu Muretnici pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Na tem gradu se sedaj vršijo popravilna dela v svrhu namestitve hiralnice. V sred zvečer, dne 4. t. m., pa je na gradu pri severozahodnem stolpu nastal ogenj. Vsled slabega dimnika se je vnel strop in streha, ki je zgorela v precejšnjem obsegu. Ogenj je še pravočasno opazil neki voznik, ki se je isto večer ob pol desetih peljal domov iz Haloz mimo gradu, in je hitro alarmiral tamošnje ljudi. Tem se je še posrečilo ogenj pogasiti še pred prihodom požarne brambice iz Stojne, ki je tudi hitro prihitela na kraj nesreče. Trdi se, ko bi se ognja še ne opazilo vsaj 10 minut, potem bi starodaven grad postal žrtev plamenov in jako domljivo je, če bi ga dal še kdo popraviti. Tako bi pa tudi potrebne hiralnice, ki se tam namerava otvoriti še to leto, menda sploh ne dočakali nikdar.

Požar v Podvincih je v nedeljo, dne 1. avgusta uničil gospodarsko poslopje posestnika g. Čeha na velovleški okrajni cesti. Ptujška požarna bramba je pravočasno prihitela na pomoč ter požar omejila samo na gospodarsko poslopje. Billa je nevarnost, ker je bilo vetrovno, da se vnamejo tudi druga poslopja.

Vojak utonil v Dravi. Vojaške vaje pontonirskega bataljona v Ptuj na deroči Dravi so zahtevale eno žrtev. Po nesreči je padel raz čolna en vežbenik, ki ni znal plavati. Predno je prihitela na pomoč druga posadka v čolnih, je nesrečnik že izginil v valovih, tako da niso mogli najti utopljenca.

Iz Ormoža. Dr. Anton Hrovat, vodja bolnice križiškega reda, odputuje za čas od 10. avgusta do 1. sept.

Huda nevihta je razsajala v St. Ilju pri Velenju v petek popoldan s točo in nalivom po Kavčah in delu Podkožja. Na par mestih se je usul plaz na okrajno cesto. Najhujše so prizadeti vinogradi.

Prostovoljno gasilno društvo v Slovenjgradu je obhajalo slavnost blagosloavljanja nove autoturbinske brizgalne. Sv. mašo, blagosloavljanje in slavnostni nagovor za gasilstvo je opravil v najlepšem redu preč. g. Janežič, kanonik in ravnatelj bogoslovja iz Maribora. Autoturbinski brizgalni je kumovala gospa dr. Pirnatova, kateri je gasilno društvo ni predvečer priredilo bakljado in pevski zbor jej je zapel lepo podoknico. Celo prireditve, kot bakljado, dopoldansko slavnost blagosloavljanja, mimohod, vaje na trgu in popoldansko zabavo na vrtu g. Lobeja je vodstvo gasilnega društva, kateremu načeluje marljiv in požrtvovalen tovariš Čajniko, zelo spretno aranžiralo; posebno spretne pa je pokazal ravnatelj Skaza kot predsednik veseličnega odbora, s tem, da je poskrbel, da so različni šotori in godba nudili ljudem v izobilju jedi in pižaje ter najlepše zabave do jutra.

Zahvala. V imenu Prostovoljnega gasilnega društva Slovenjgradec se najpristneje zahvaljujem vsem, ki so ob času blagosloavljanja avto-brizgalne in vrtno veselice nam s svojim sodelovanjem in obiskom pripomogli k tako lepemu uspehu, posebno zahvalo pa izrekamo gospej kumici dr. Pirnatovi in njenemu soprogu, g. bančnemu ravnatelju Skazi, g. Franc Potočnik, tovarna usnja, in preč. g. Janežiču, mestni občini, občini Stair trg in okrajni hranilnici, pevskemu zboru, vsem cenjenim damam, ki so pomagale v različnih šotorih.

Grozna nevihta nad Zagrebom. V nedeljo zvečer je divjala nad Zagrebom nevihta, kakršne ne pojmi v mestu. Ze v nedeljo popoldne so se zbirali nad mestom temni oblaki, ki so napovedovali hudo uro. Ob 17. uri se je nebo popolnoma stemnilo in nad Zagrebom se je vsula strahovita ploha z nevihto, grmenjem in strelami. Strahovito neurje je divjalo do polnoči. Ze po prvem dežju so morali prekiniti ves tramvajski promet. Ulice so se spremenile v hudournike. Voda je udarila v kleti in vse pritično ležeče prostore. Kmalu po 6. uri je že bilo mesto popolnoma poplavljenno. Voda je poplavela južni kolodvor in železniško progo mestoma cel meter visoko. Vlaki so začeli eden za drugim izostajati. Tudi na zagrebškem kolodvoru niso bili odpuščeni redni vlaki. Kmalu po navalu vremenske neizgode je bil Zagreb popolnoma odrezan od sveta. Vse telefonske žice so se potrgale. Škoda, ki jo je povzročilo neurje, je ogromna. Največ zadene mestno občino, ki bo morala uporabiti težke milijone, če bo hotela urediti mesto tako, kakor je bilo pred večerajšnjim neurjem. Ogromna škoda je doletela tudi razne hišne posestnike, ki jim je voda mestoma uprav resno ogrozila temelje njih hiš in zgradb. Neko hišo v Vlaški ulici so morali izprazniti, ker je obstajala nevarnost, da se bo podrli. Pri Zagrebu se je dvignila Sava za 2.84 metrov nad navadnim stanjem.

Znamenita Grajska klet je dobila zopet svoj prvotni slovesni značaj. Malo je bilo ljudi, ki so prihajali v Maribor, da ne bi poznali največje restavracije pod imenom Grajska klet. Ze po otvoritvi leta 1921. je zaslovela zlasti vsled svoje posebne originalnosti, kakor tudi radi največje izbire prvovrstnih vin in izborne kuhinje ne samo širom naše domovine, marveč je bila kot taka znana precej tudi v inozemstvu. Skoro vsak posestnik Maribora, zlasti pa še občinstvo z dežele je z zanimanjem posečalo ta lokal, ki je vsled svoje obsežnosti in udobnosti postal shajališče tujcev, zlasti pa družabni center domačinov. Toda, kakor se je dober glas v kratkem času raznesel zelo daleč, je ravno začel jenjavati, ko je dobilo podjetje koncem leta 1923 novega restavraterja, kateremu je lastnik in ustanovitelj g. Gjuro Valjak restavracijo prodal. Pod novim restavratrjem je pričelo podjetje kmalu hirati, izostali so najprej tujci, pozneje so zapuščali ta lokal redoma tudi domačini tako, da je to preje tako cvetoče podjetje došlo do popolne polomije in je bilo naposled koncem leta 1925 celo več mesecev zaprto brez vsakega obrata. Sedaj je Grajsko klet prevzel zopet prvotni lastnik in ustanovitelj g. Gjuro Valjak, ki je iz pokvarjenega podjetja odstranil tudi zadnje nedostatke. Restavracija bo odslej ponovno nudila vse najboljše kot v začetnih letih, za kar nam jamči strokovna zmožnost lastnika. S tem bo tudi končan bojot, izvajan s strani občinstva in ni dvoma, da bo restavracija pod novim vodstvom zopet privabila v svojo udobno prostore mnogobrojne domačine, kakor tudi tujce, kar je v polni meri želeli, saj je ravno to podjetje posebno za tujski promet prava reprezentanca mesta.

Pisma iz domačih krajev.

Kotlje v Meziški dolini. (Nov zvon — spominska plošča.) Obhajali smo pri nas zaporedoma dve leti slovesnosti. V nedeljo, dne 25. julija smo dvignili v stolp naš novi veliki zvon. Tehta 1415 kg in ga je vlija zvonolivarina Bühl v Mariboru. Zvon se je dobro posrečil, ima čist, poln in zelo lepo doneč glas ter so župljani nanj jako ponosni. Splošna sodbja je: poje kakor »gorski« namreč kakor veliki zvon pri romarski cerkvi sv. Uršule, kateri je po svojem lepem glasu znan daleč naokoli. Kdor ne verjame, pa naj ga pride poslušat. Zvon so farani zelo slovesno sprejeli. Kljub skrajno slabemu vremenu mu je jahalo do Prevalj nasproti 15 konjenikov, v Guštanju pa ga je pričakovalo nad 40 belobelečih deklet s požarno brambo in godbo ter veliko množico drugega ljudstva. Zelo slovesen pa je bil dan blagoslovitve. Lepo vreme in mogočno streljanje toplicev je privabilo velike množice ljudstva. — Ugajal je zvon ljudem že po obliki, ko pa je zadonel dol iz stolpa tako mogočno in prijazno, so bili ljudje naravnost navdušeni. Vsi so občudovali njegov lep glas. Opravičeno je častiti gospod dekan dr. Fr. Cukla, ki je zvon blagoslovil, v svojem govoru pohvalil veliko darežljivost župljanov, ki so s tako vneto zbrali skupaj potrebno vsoto, da si je naša mala župnija mogla nabaviti tako lep zvon in se je povrhu položila tudi še podlaga za druga dva zvonova. Bog daj, da bi nam tudi kmalu zapela. — Dne 1. avgusta pa smo odkrili spominsko ploščo našim vojnim žrtvam. Zahtevala je vojska iz naše župnije 38 žrtev. 24 jih je v vojni padlo ali umrlo, 5 se jih pogreša, 9 pa jih je po nesreči našlo smrt pri naslednjih bojih. Da jih ne pozabimo in ostanejo njih imena ohranjena še poznim rodovom, smo jim vzdali tik cerkvenih vrat lepo spominsko ploščo. Hvala za to gre g. Ivanu Šišernik pd. Volenu, ki je to misel sprožil in zbral skupaj potrebni denar. Plošča stane 2.800 D in jo je izdelal Matevž Kuhar, kamnosek v Slovenjgradu.

Sv. Peter pri Mariboru. Od Sv. Barbare se sliši grmenje toplicev. Obhajajo še namreč primicijo. Naj se jim vsaj v ponedeljek smeje solnce, ko smo imeli v soboto in posebno v nedeljo neverjetno slabo vreme. Dež pomeni v takih slučajih bogastvo; no, mi želimo preč. g. primicijantu, da bi lahko vsaj tako živel, kakor si skromen človek želi. Na sijajno plačo pa naj niti v sanjah ne misli, kajti 15 odstotni odtegljaj od itak borne plače — pri blizu 14 milijardnem proračunu — je presneto slaba nagrada za veliko požrtvovalno delo slovenskega duhovnika za svoje ljudstvo. In pri letošnjih uimaj se slovenski duhovnik z ljudstvom vred prizadet. Če ima kaj svojega posestva, ga je ravno tako zadelo kot druge. Če pa nima svojega posestva, je odvisen od berne ali pa je največji revež med tistimi, ki žive od plače. To naj bo povedano tistim zlobnim obrekovalcem, ki vidijo milijone tam, kjer jih ni in jih biti ne more. O pamet, ali je tudi tebe odnesla deroča Drava? V soboto in nedeljo je pri nas lilo kakor ob vesoljnem potopu. Od vseh strani prihajajo žalostne novice: tu je zdrknil plaz, tam je zasipalo ali odneslo cesto. Smo radevedni, ali bodo naše ceste pod novim okrajnim zastopom kaj deležne 14 milijard proračuna. Besedam in obljubam šentpeterci nič ne verjamemo, dejanj zahtevamo, dejanj in takoj. Tudi zlet k Sv. Uršuli je zaenkrat splaval po Dravi; toda kar je preloženo, ni odloženo. 22. avgusta priredi naše izobraževalno društvo Skala igro »Krivoprisežnik«, in sicer na vrtu g. Sandeja. Obenem se vrši veselica v prid Društvenemu domu. Sodeluje ojačeni domači tamburaški zbor. Pridite! Upamo, da nas dež ali kaj drugega ne bo oviralo. — Nekaj strupenolajzljivih jezikov za pobljanje podgan in sten bi takoj oddali čisto zastoj, če jih kje pogrešajo. Naslove, kje se dobijo, priobčimo prihodnjice, če se bo kdo zanimal.

Šmarjeta ob Pesnici. Tukaj smo minuli teden vršili priprave za slovesno potegnitev novopozlačenega stolpnega križa in stolpne jabolke na naš cerkveni zvonik. Obenem smo hoteli tudi svečano obhajati 40 letnico duhovniškega službovanja našega veleč. ter vsepriljubljenega župnika in duh. svetnika gospoda Jerneja Frangeža. Zal nam je od sobote na nedeljo trajaloč dejavno vreme te načrte prekrizalo. Kljub temu se je v nedeljo po pozni službi božji zunaj pred cerkvijo zbralo mnogo ljudstva, ki je želelo skupno pozdraviti in proslaviti našega g. jubilara, a ga je zamanj pričakovalo. Njegova občezana skromnost mu ni pripuščala, da se ob tej priliki pokaže župljanom. Zato Vam gosp. župnik na tem mestu izrekamo sledečo kratko, a prisrčno častit: ko: Pod Vašim duhovno-pastirskim vodstvom se je naša župnija izredno povzdignila, kajti pridobila je svojo urejenost na ugledu in časti daleč na okoli. Naša cerkva je znana blizu in daleč kot posebno urejena, lična ter nad vse dopadljiva hišica božja in vse to in še premorekaj, česar vsega našeti nam ne pripušča prostor, je Vaše delo, Vaš trud, Vaša skrb in Vaša neprecenljiva zasluga. In zdaj s krasno pozlačenim stolpnim križem in jabolko ste kronali našo župno cerkev, s čije stolpa doneč srebrni glasovi naših lepo ubranih zvonov, ter od ponedeljka dalje z višine blesti zlato zvonikovega vrha. To so venci, to so daleč vidna in slišna odlikovanja ob Vaši 40 letnici. Mi, Vaši župljani se Vam hvaležno klanjamo ter v neštevilnih prošnjah prožimo roke k milemu Stvarniku, da Vam dodeli zlasti troje: 1. Da prihodnje leto pri nas obhajate 30 letnico Vašega tukajšnjega župnikovanja. 2. Da za 10 let edinole v naši sredini berete svojo zlato sv. mašo. 3. Da v tem prijetnem, mirnem in složenem sosodovanju ostanete zdravi in zadovoljni še prav mnoga ter sploh vsa Vam odločena leta med nami, ki smo udano Vaši in Vi pa vseljubljeni ta cenjeno naši!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dan 1. avgusta je bil za nas praznični dan. Ta dan se nam je namreč izpolnila srčna želja, ko sta bila slovesno blagoslovljena dva lepa nova bronasta zvonova. Splošno veselje je zavladalo po celi župniji, ko so se kmalu po blagoslovljenju oglasili iz zvonika mili glasovi vseh treh lepo donečih zvonov. In take se bodo zdaj zanašajo oglašali ti zvonovi vsak dan Bogu in Materi božji v čast in nas s svojimi lepimi glasovi vabili k molitvi in službi božji.

Remšnik. (Razne nadloge.) Naš kraj, sicer v bregu, je vsled deževja tudi silno trpel. Vse polno je manjših plazov, ki so napravili posameznikom občutno škodo. Enako smo zavoljo svoje gorske lege izpostavljeni, da nam divjačina uničuje naše prideleke. Zajci so tako številni, da se njihova škodljivost očitno pozna. Bomo morali od najemnika lova zahtevati odškodnino, ako ne bo bolj iztrebljeval divjačine. Enako škodo imamo pri perutnini, katere so nam lisice ukradle nad 100 kosov, kar je za eno vas že občutno. — Imamo pa še en davek, ki bi se morda tudi lahko znižal z ozirom na težki položaj našega kmeta, to so kazni za šolske zamude. Letos so te kazni znašale do 2000 D. Neki kočar je plačal ravno toliko te kazni kot vsega drugega davka. Morda se bi našlo drugačno sredstvo, da se bodo ljudje navdili na red.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V »Domovini« št. 28 dopisnik, ki se izdaja za viničarja piše, kako se edino »Domovina« zavzema za uboge viničarje in delavce in kako bodo naši viničarji kmalu izprevideli, da je njihovo pravo mesto le v demokratični stranki. To naj gre »Domovina« praviti komu drugemu, ne pa nam viničarjem, ki smo od prevrata sem videli in okusili, kako prijatelji delavstva in viničarjev so žerjavovi demokratje! — Zapomnili smo si dobro, kaj se je zgodilo v času vlade samostojnih demokratov z delavcem — rudarjem Fakinom v Trbovljah. Zasljedovali smo, kako je samostojna demokratična stranka od vsega početka pomagala pripravljati vsebovajoči davek na ročno delo;